

VLADIMÍR POSPÍŠIL

**SOUPIS EXLIBRIS
JANY ONDRUŠOVÉ-WÜNSCHOVÉ**

**SPOLEK SBĚRATELŮ A PŘÁTEL EXLIBRIS
PRAHA 2017**

Jana ONDRUŠOVÁ-WÜNSCHOVÁ,

malířka a grafička, se narodila 18. července 1940 v Brně.

Vystudovala Střední školu grafickou v Brně (1959). Její profesní zranění bylo zkomplikováno tehdejšími politickými důvody – jako věřící křesťance jí bylo z kádrových důvodů zabráněno dosáhnout vyššího vzdělání. Zvolila proto cestu soukromých konzultací v Bratislavě u Jana Želibského, profesora VŠVU.

Svou profesní dráhu zahájila jako výtvarník-terapeut na psychiatrické klinice v Brně-Bohunicích; uplatnila při ní i svůj zájem o psychiatrii. Jana Ondrušová si během svého působení na klinice uvědomovala řadu vnitřních konfliktů člověka ve velmi širokém kontextu, což se zase odrazilo v jejím lidském a profesním postoji. Po roce 1989 začala učit na brněnské slévárenské průmyslovce (obory rytectví a kovolitectví) a pak na soukromém uměleckém gymnáziu. Od konce 70. let se už věnuje své vlastní výtvarné tvorbě. Doménou jejího tvůrčího vývoje je kresba, pastelová malba a grafika. Nejdříve to byla litografie křídou, později přešla na náročnější techniku škrábané litografie. Tedy techniku založenou na kontrastu černé (či barevné) tištěné plochy na bílém (či lehce tónovaném) papíru. Náročný tisk jí zajišťuje Jiří Závodník.

Od roku 1981 se vedle listů volné grafiky začínají objevovat lístky se jménem majitele a Jana Ondrušová vstoupila na světový trh exlibris. A uspěla! Zúčastnila se desítek výstav v tuzemsku i v zahraničí. V roce 1990 získala cenu poroty na mezinárodních výstavách v Polsku a Japonsku, pravidelně se zúčastňuje výstav v Sint-Niklaas, kde její práce vždy bývají vybrány do katalogu.

Poštovní adresa: Teperova 531, 664 01 Bílovice nad Svitavou

Telefon / mobil: +420 545 227 160; +420 725 412 474

Ing. arch. Petr Haimann

ŠKRÁBANÁ LITOGRAFIE – MŮJ OSUD

Když jsem poprvé přišla do litografického ateliéru Závodníka v Brně, byl to pro mě nový úžasný zážitek a zvláště technika škrábané litografie byla pro mě zcela fascinující.

Říká se jí rovněž mezzotinta na kameni, protože má podobný způsob vybírání světél jako mezzotinta na měděné desce. Kámen se připravuje tak, že se na přebroušený povrch nanese pružný asfaltová kryt a nechá se zaschnout. Kresba se může provést dvěma způsoby: lineárně pomocí ocelových jehel, kdy se kresba modeluje šrafurou a výsledný tisk připomíná krajku, nebo pomocí plochých škrabek, kterými se mohou vytvářet velice jemné přechody v různých stupních šedi – valéry.

Hotová kresba se upraví do vhodného formátu zbrúšením okolních přebytečných částí a pak se zaleptají obnažené části plochy (kresba) roztokem kyseliny dusičné. Zbylá mastná asfaltová vrstva (může být částečně odstraněna) na sebe váže barvu a naopak vlhké zaleptané části kamene barvu odpuzují.

Před tiskem se plocha navlhčí a pak se na kámen navaluje pětkrát až šestkrát válečkem tisková barva. Tisk se provádí přímo z kamene na papír tlakem mezi dvěma válci tiskařského stroje, mezi kterými litografický kámen s přiloženým papírem projíždí. Vytištěná plocha má sametový povrch díky zřetelnému zrnu na kameni. Tiskne se za vyššího tlaku než u křídové a tušové litografie. Někdy se stane, že kámen tlakem v tiskařském lisu praskne.

Škrábaná litografie je jednou z nejnáročnějších grafických technik, a to jak na zpracování výtvarníkem, tak na tisk uměleckým tiskařem. Kresba i text musí být při tomto přímém tisku z kamene zrcadlově převrácené.

Někdy se mi zdá, že je kámen živý a má své vrtochy, dovede pozlobit, ale přesto mně skýtá velké potěšení při zdařilém výsledném tisku.

Jana Ondrušová-Wünschová

Soupis exlibris z let 1981–2014 sestavil Vladimír Pospíšil ve spolupráci s autorkou.

- 1981**
1. Ing. arch. Petr HAIMANN. Vzlet; motýl, tvář, portál. L1, kruh 80.
 2. Helena HAIMANNOVÁ. Sen; pták na ženské hlavě, odraz ve vodě. L1, kruh 80.
 3. B. L. (Břetislav Langer) B. I. Žena v mušli. L1, ovál 105:55.
 4. J. L. (akad. malířka Jarmila Lorencová). Jitro; tulipány, motýl, brána, proudění. L1, 105:55.
 5. E. L. (MUDr. Eva Langerová) B. I. Dítě; dětská hlava srostlá s přírodou. L1, 100:67.
 6. A. J. P. (Alena a Jaroslav Pospíšilovi). Meditace; paví pero a zavřené oči. L1, 110:65.
 7. L. R. (Mgr. Rudi Lorenc). Mezi dvěma světy; torzo muže, voda, dvě planety. L1, 110:60.
 8. H. L. (Hana Lázničková). B. I. Květina na křídlech. L1, 115:60.
 9. Robert BERGMANN. Tři sestry; dvě hlavy z profilu mezi nimi hlava z anfasu. L1, kruh 85.
- 1983**
10. FONDAZIONE C. Collodi, Pescia, Centario di Pinocchio. Pinokio obléhá zeměkouli. L1, kruh 80.
 11. FONDAZIONE C. Collodi, Pescia, Centario di Pinocchio 1883–1983. Kamarádi; hlava loutky z profilu, za ní její svět. L1, 120:60.
- 1984**
12. A. V. (JUDr. Alexandra Večeřová). Slavík a růže. L1, 140:70.
 13. D. O. (David Ondruš). Píšťalka; chlapec píšťalka, vodotrysk. L1, 120:70.
 14. A. W. (Albína Wünschová). Mušle. L1, 115:70.
 15. Ing. Jiří WÜNSCH. Déšť; poupě růže, proudy deště. L1, kruh 85.
 16. Z. K. (Zuzana Kyselková). Světlo ve tmě; vztažené ruce ke hvězdě. L3, 105:80.
 17. K. G. (Květa Gördlová). Loďka. L3, 105:80.
 18. J. P. (Josef Prchal). Brněnská katedrála, Petrov, květ, holubice. L3, 92:67.
 19. Citta' di CORTONA. Fragment 1; starověká socha muže s ozdobenou hlavou. L3, 117:60.
 20. Citta' di CORTONA. Fragment 2; reliéf tváře, voda, nález. L3, 95:80.
 21. P. Z. (MUDr. Petr Zatočil). Požehnané lůno; ruka s růží v ženském klíně. L1, 100:60.
 22. Karol SORBY. Do Egypta; klečící anděl. L3, kruh 80.
 23. Jana BAREŠ. Mušle plodnosti; dívčí hlava v mušli. L2, 100:75.
- 1985**
24. Vladimír HRUBÝ. Probuzení jara; ptačí hnízdo na dívčí hlavě mezi stromy. L3, 120:80.
 25. Vladislav KALA. Oidipus král; jeho hlava v lůně matky. L3, 100:65.
 26. Anna ZEMČÍKOVÁ. Logopedka; dětská hlava, ruka, písmena R a Ř. L3, 110:80.
 27. M. M. (Marie Marečková). Křest; dvě hlavy v kapce. L3, 105:65.
- 1986**
28. Jaroslav FALTIN. Měsíční znamení; kozoroh s ženou na hřbetě. L3, 80:75.

29. Jan WÜNSCH. Moudrost; kniha, starý muž, nad ním další pokolení. L3, 105:65.
30. Karol SORBY. Z Egypta; mešita. L3, 120:57.
- 1988**
31. Ing. Jaroslav AUFART. Opera; orchidej jako maska na hlavě ženy na jevišti. L3, 107:77.
32. Fides STENZLOVÁ. Prosba země za mír; žena jako krajina s prosícíma rukama. L3, 111:75.
33. Adolf THEISINGER. Na křídlech 1; písmena T i A jako letadlo. L3, 92:59.
- 1989**
34. Dr. Alena ŠIMKOVÁ. Konvalinky; květy jako dětské hlavičky. L3, 105:64.
35. Adolf THEISINGER. Na křídlech 2; písmena AT jako letadlo. L3/2, 93:59.
36. V. S. (dr. Vilém Stránský). Žena-jabloň; hlava jako koruna stromu, jablka. L3, 113:60.
37. J. O. W. (Jana Ondrušová-Wünschová). B. I. Dar; dva rotující listy s růží. L3, 75:80.
38. J. Š. (Josef Šindar). Exl. Poznání; ruce se vztahují po bibli. L3, 93:50.
39. F. M. (František Másler). Žena; ženská tvář pod maskou motýla, had ve vlasech. L3, 116:87.
- 1990**
40. Fred GERMONPREZ, Požehnaná cesta; z nebe padající záře, po stranách andělé. L3, 123:80.
41. KPB w STARACHOWICACH. Housle, světelné toky a kotouče. L3, 110:75.
42. KPB w STARACHOWICACH. Záře prozařující oknem, proudění. L3, 115:78.
43. PhDr. Vladimír ONDRUŠ. Věčné bytí; světelná koule, středová kompozice, malá koule v poupěti. L3, 120:60.
44. Albína WÜNSCHOVÁ. Spolu; dva prozářené svitky letí ke světlu, kapky. L3, 120:60.
45. David ONDRUŠ. Dvě bytosti jednoho srdce; dvě prozářené draperie srdce, lilie, kapky. L3, 120:65.
- 1991**
46. Miroslav DLOUHÝ. Ke hvězdám; antická brána s astronomickým přístrojem. L3, 106:76.
47. Ing. Jana PROCHÁZKOVÁ. Spirály života; kořeny vzrůstající do svitku, motýl, květ. L3, 140:50.
48. Henk C. WELTJE. Pocta mořeplavci; tvář mořské panny zdobené dary moře. L3, 139:105.
49. MUDr. Jaroslav FILKA. Pocta lékaři; postava s přikrývkami, růže, motýl. L3, 130:80.
50. Vladimír FLEYBERK. Antika; ženská hlava, v pozadí antický chrám. L3, kruh 95.
51. BIBLIOTECA Canoniae Teplensis 1. B. I. Klášter v Teplé. L3, 117:82.
52. BIBLIOTECA Canoniae Teplensis 2. B. I. Topící se chlapec, Panna Maria. L3, 120:80.

- 1992** 53. Ing. Pavel MEZULÁNÍK. Zeměměřič; středověká postava a mapy zeměkoule. L3, 105:65.
54. Vojtěška a Fanyň KYŠOVI. Cesta s křížem; paprsky kříže, zástup, trní. L3, 100:45.
55. Niek WISSER. Bůh moře Neptun, jeho trojzubec, tvář ženy, loď. L3, 130:90.
56. Dr. Josef TOMÁNEK. Lastura, pták, kopretina, mravenec, ryba. L3, 100:66.
57. Jarmila JANKŮ. Světlo poznání; knihy vrostlé do stromů, proudy světla. L3, 100:67.
- 1993** 58. D. O. (David Ondruš). B. I. Rosa shůry; otevřený květ přijímající kapky. L1, 110:58.
59. Nikoletta EHM. Balet; baletní pár před profilem baletky, leknín. L1, 110:85.
60. Martina BLAŽEJOVÁ. Dívčí tvář s květy, jabloně, motýl. L1, 130:90.
- 1994** 61. Ing. arch. Petr HAIMANN. Paleta; tvář v koruně stromu, kostel v Brně. L3, 110:75.
- 1996** 62. Dr. Mr. Antonín FAJT. In memoriam bonam; hvězdy, mísa, had, krystaly. L3, 120:70.
63. Ing. Josef GROMEŠ. Já se tam vrátím; motýl okáč, pavučina. L3, 115:73.
64. Jaroslav ZELÍK. Kostel sv. Barbory; světice nad kostelem, hostie, kalich, koruna, kniha. L3, 115:73.
65. Tomáš OSÍČKA. Příroda; pták, vodopády. L3, 113:80.
- 2001** 66. Mgr. David ONDRUŠ. Petrov; chrám sv. Petra a Pavla v Brně. L3, 135:75.
67. MUDr. Zdeněk ZBYTOVSKÝ. Radosti; muž se psem ve vodě, plachetnice. L3, 115:70.
68. RNDr. Věra MARVANOVÁ. Mléčná dráha; žena letící noční oblohou. L3, 120:75.
69. Axel Gösta BRANDT. Vzpomínky; žena u moře, plachetnice, ptáci. L3, 117:85.
- 2002** 70. MUDr. Václav HEŘMAN. Aeskulap s dcerou a symbolem lékařství. L3, 125:95.
- 2003** 71. MUDr. Anna VÍŠKOVÁ. B. I. Uzdravení; muž, srdce, cévy, ptáček. L3, 130:75.
72. Jindřich TIOKA. K poctě tvůrci; krůpěje, růže, noty. L3, 134:100.
- 2005** 73. Jana BUCHTOVÁ. Hudba; hudební nástroje a dívka, květy. L3, 115:70.
- 2006** 74. Gerald ASCHENBACH. Sblížení; milenci v oválu s ptáčkem. L3, 120:90.
75. Eliška KOBLOVSKÁ. Rašení; spící dítě v pupenu na větvi. L3, 115:85.
76. Aleš NEVEČEŘAL. Plamen; světelný kotouč, květ, kapky. L3, 115:70.

- 2007**
- 77. Marie VACOVÁ. Anděl; anděl letí s knihami. L3, 123:90. (*)
 - 78. Ing. Ivana LANGEROVÁ. Moje lásky; surikaty, vlčák, květiny. CRD, 138:83. (**)
 - 79. E. + H. Karlštejn; hrad, korunovační klenoty. L3, 138:83.
 - 80. MUDr. Igor MOTÍL. Hudba; motýl letí z not ke slunci. L3, 139:88.
 - 81. MUDr. Petra MOTÍLOVÁ. Karneval; dívka se škraboškou z motýla. L3, 138:87.
- 2008**
- 82. Mgr. Pavel VICHEREK. Zasad' knihu; knihy jako plody na stromu. L3, 140:80.
 - 83. J. O. W. (Jana Ondrušová-Wünschová). Anděl strážce; střeží věčné světlo. L3, 135:80.
- 2012**
- 84. MUDr. Markéta ČÍŽKOVÁ. Dionýsos; jeho profil, hrozny, žena. L3, kruh 95.
 - 85. Eliška KOBLOVSKÁ. Dva ptáčci; žena drží ptáčky. L3, kruh 95.
 - 86. Dr. Jan NAVRÁTIL. Moje radosti; Pegas skáče do obrazu. L3, 115:75.
 - 87. Matyáš POKORNÝ. Hrad Veveří; hrad, rytíř na koni s praporcem. L3, 120:80.
 - 88. Mgr. Pavel RIEDL. Půlnoční mše; kostel v Hodoníně, zvony, noty. L3, 127:82.
- 2014**
- 89. Lenka BYSTROŇOVÁ. Mateřství; dítě spí v náručí matky, pes, růže. L3, 120:80.
 - 90. MUDr. Jiří DUNDĚRA. Antika; sfinga, noční obloha s lodí. L3, 120:84.

VYSVĚTLIVKY:

Rozměry exlibris jsou udávány v milimetrech, a to vždy výška před šířkou. Legenda Ex libris se neuvádí. Zaznamenány jsou jiné formy označení, např. Exl.

B. l. značí bez legendy.

Téměř všechna exlibris jsou vytvořena litografickou technikou. Zkratka L1 je použita pro litografii křídou a zkratka L3 pro škrábanou litografii do asfaltu. Počet barev je uveden za lomítkem, např. L3/2 – dvoubarevná škrábaná litografie.

V soupisu je zachováno chronologické pořadí podle údajů autorky.

V seznamu majitelů jsou monogramy řazeny podle prvního písmene.

(*) PhMr. Marie VACOVÁ (z Bílovic nad Svitavou). Exlibris vystaveno v městě Sint-Niklaas.

(**) perokresba reprodukována počítačově.

SEZNAM MAJITELŮ EXLIBRIS

A. J. P.	6	KPB w STARACHOWICACH	41, 42
A. V.	12	Vladislav KALA	25
A. W.	14	Eliška KOBLOVSKÁ	75, 85
Gerald ASCHENBACH	74	Vojtěška a Fanyň KYŠOVI	54
Ing. Jaroslav AUFART	31	Ing. Ivana LANGEROVÁ	78
B. L.	3	Ing. Pavel MEZULÁNÍK	53
Jana BAREŠ	23	MUDr. Igor MOTÍL	80
Robert BERGMANN	9	MUDr. Petra MOTÍLOVÁ	81
BIBLIOTECA Canoniae Teplensis		L. R.	7
	51, 52	M. M.	27
Martina BLAŽEJOVÁ	60	RNDr. Věra MARVANOVÁ	68
Axel Gösta BRANDT	69	Dr. Jan NAVRÁTIL	86
Jana BUCHTOVÁ	73	Aleš NEVEČEŘAL	76
Lenka BYSTROŇOVÁ	89	David ONDRUŠ	45
Citta di CORTONA	19, 20	Mgr. David ONDRUŠ	66
MUDr. Markéta ČÍŽKOVÁ	84	Vladimír ONDRUŠ	43
D. O.	13, 58	Tomáš OSÍČKA	65
Miroslav DLOUHÝ	46	P. Z.	21
MUDr. Jiří DUNDĚRA	90	Matyáš POKORNÝ	87
Nikoletta EHM	59	Ing. Jana PROCHÁZKOVÁ	47
E. L.	5	Mgr. Pavel RIEDL	88
E. + H.	79	Karol SORBY	22, 30
F. M.	39	Fides STENZLOVÁ	32
Dr. Mr. Antonín FAJT	62	Dr. Alena ŠIMKOVÁ	34
Jaroslav FALTIN	28	Adolf THEISINGER	33, 35
MUDr. Jaroslav FILKA	49	Jindřich TIOKA	72
Vladimír FLEYBERK	50	Dr. Josef TOMÁNEK	56
FONDAZIONE C. Collodi	10, 11	V. S.	36
Fred GERMONPREZ	40	Marie VACOVÁ	77
Ing. Josef GROMEŠ	63	Mgr. Pavel VICHEREK	82
H. L.	8	MUDr. Anna VÍŠKOVÁ	71
Ing. arch. Petr HAIMANN	1, 61	Henk C. WELTJE	48
Helena HAIMANNOVÁ	2	Niek WISSER	55
MUDr. Václav HEŘMAN	70	Jan WÜNSCH	29
Vladimír HRUBÝ	24	Ing. Jiří WÜNSCH	15
J. L.	4	Albína WÜNSCHOVÁ	44
J. O. W.	37, 83	Z. K.	16
J. P.	18	MUDr. Zdeněk ZBYTOVSKÝ	67
J. Š.	38	Jaroslav ZELÍK	64
Jarmila JANKŮ	57	Anna ZEMČÍKOVÁ	26
K. G.	17		

77

Na titulní straně je reprodukováno č. 48.

Soupis exlibris Jany Ondrušové-Wünschové vydal Spolek sběratelů a přátel exlibris
v počtu 80 výtisků.

Tisk: Tiskárna Král, Pařížská 9, 301 00 Plzeň.
Pro tisk připravil Ing. Jan Langhammer, CSc.
Praha 2017